

[Johs. Christiansen.]

Foruden disse militærpolitiske synspunkter må jo imidlertid som nævnt også finansielle hensyn gøres gældende. Den højtærede forsvarsminister har ved forelæggelsen helt korrekt gjort opmærksom på, at det kontante tyske bidrag til fremmede styrker i Vesttyskland nu vil blive gradvis nedsat; at dette omvendt vil betyde en gradvis forhøjelse af vore egne udgifter, hvis kommandoet opretholdes, er jo dermed givet. Nu tilføjede ministeren, at det ikke på indeværende tidspunkt er muligt at beregne, i hvilket omfang reduktionen af det nævnte tyske bidrag vil influere på vort militærbudget. Nej, velnok ikke på kroner og øre; men jeg skulle imidlertid kende den højtærede forsvarsministers økonomiske sans dårligt, hvis han ikke har ladet foretage i det mindste visse sandsynlighedsberegninger over den ventede udgiftsforøgelse. Da ministeren utvivlsomt vil være enig med mig i, at folketinget, forinden det vedtager lovforanstaltninger, helst bør vide nogenlunde, hvad de vil koste eller ikke koste, skal jeg henstille, at ministeren overvejer at give tinget en sådan viden også i det foreliggende tilfælde.

Jeg ser ikke rettere, end at der af de grunde, jeg har peget på, måtte være god anledning til nu at trække Tysklandskommandoet hjem og at begrænse de årlige indkaldelser med det tilsvarende antal værnepligtige. Skulle regeringen have for store betænkeligheder ved en så brat ophævelse af en nu 8 år lang tilstand, ville der jo kunne forhandles med NATO-chefen om en midlertidig tilbagetrækning — midlertidig i den forstand, at den endelige afgørelse blev udskudt, indtil større klarhed var skabt dels over de militærtaktiske spørgsmål, dels med hensyn til de økonomiske og finansielle forhold, der lige netop nu for tiden optager sindene så stærkt i praktisk taget alle dele af Danmarks befolkning, så der også her måtte være et rimeligt hensyn at tage.

Med hensyn til forslagene vedrørende forsvarslovenes revision har forsvarsministeren givet den begrundelse, som jeg meget vel kan tiltræde, at det under de nuværende forhold, hvor der er så mange ukendte størrelser, ville være upraktisk at gå til en virkelig revision af forsvarslovene, så-

ledes som det jo formentlig ellers var forudsat, da vi gennemførte dem for nogle år siden. Begrundelsen er jo den, at vi i dag ganske savner klarhed over, i hvilket omfang og ad hvilke veje de nye våben vil få indflydelse på indretningen også af vort forsvarsvæsen. Iøvrigt nedsættes der jo nu et særligt udvalg til nærmere overvejelser af hele dette vidtrækkende problem, og jeg skal herom endnu kun gøre den bemærkning, at ministeren efter min mening fortjener anerkendelse for det rigtige og besluttsomme initiativ, han i så henseende har taget.

Den revision, der er lagt op til ved nærværende forslag, begrænses så som følge heraf til at omfatte dels bestemmelserne om forswarets velfærdstjeneste m. v. i lov nr. 276 af 1951, dels et enkelt lille hjørne af personelordningen i lov nr. 277 af 1951. Hvad dette sidste angår, drejer det sig om at tilvejebringe ensartethed for de laveste befalingsmandsgraders vedkommende. Det skulle ikke medføre lønmæssige konsekvenser for de pågældende, så jeg kan i det hele ikke se, der kan være noget til hinder for at give grønt lys for denne del af forslaget.

Det samme kan jeg sige med hensyn til den nye regel om rangfølgen mellem overfenrik og løjtnant. Men derudover vil jeg gerne sige følgende. Jeg tog i 1951 afstand fra den da gennemførte fenrikordning, blandt andet med den motivering, at den uden al tvivl ville give anledning til en ny kløftdannelse, ligesom jeg fremhævede, at fenrikuddannelsen forekom mangelfuld i sammenligning med den, officianterne hidtil havde fået. Siden har jeg, omend på større afstand, fulgt denne sag med en del interesse. For at sige det kort: stillingen er i dag sikkert den, at den nye fenrikordning ikke har vist sig tilfredsstillende for denne gruppe af befalingsmænd — med andre ord: at de betænkeligheder, som fandt udtryk i vor mindretalsbetænkning i 1951, var berettigede. Det er på ingen måde med glæde, jeg konstaterer dette — tværtimod. Uanset min stilling til spørgsmålet om forswarets størrelse eller art har jeg hele tiden haft — og har fremdeles — den opfattelse, at de militære tjenestemænd i Danmark med samme ret som de civile kan gøre krav på tilfredsstillende arbejdsvilkår; heri må forøvrigt alle være interesseret, ikke mindst